

BELGISCHE ZANGERES IN HET MIDDELPUNT VAN EEN FINANCIËEL ONDERZOEK

Angèle in de greep van de Franse belastingdienst

De Belgische zangeres Angèle heeft problemen met de Franse belastingdienst. Haar advocaat betwist elke onregelmatigheid. We leggen de complexe zaak voor u uit. **SÉBASTIEN BURON**

Moet Angèle een deel van haar belastingen in Frankrijk betalen? Die vraag staat centraal in een financieel onderzoek dat aan het licht is gebracht door de Franse website *L'Informé*. De zangeres, die in 2018 bij het grote publiek bekend werd met haar album *Brol* en haar nummer *Balance ton quoi*, wordt momenteel onderzocht door de Franse belastingdienst in verband met haar fiscale woonplaats. Centraal staan het bestaan van een pied-à-terre in Parijs en verschillende publieke verklaringen van de Belgische zangeres waarin ze suggereert dat ze “de helft van haar tijd” in Frankrijk doorbrengt. Zijn die elementen voldoende om een fiscale band met het Franse grondgebied aan te tonen? Volgens haar advocaat, Sébastien Watelet van het kantoor Andersen, is dat niet het geval. Niet alleen op basis van het Franse recht, maar ook op basis van het dubbelbelastingverdrag tussen België en Frankrijk, vertoont de fiscale situatie van zijn cliënte

volgens hem geen onregelmatigheden. “Angèle en haar bedrijf Saïmiri, gevestigd in Vorst, hebben al hun belastingen in België betaald”, pleit hij.

Elektriciteitsrekeningen

Volgens de advocaat van de zangeres zou zij niet zijn verraden door haar elektriciteitsrekeningen, zoals de Franse fiscus beweert. “De Franse belastingdienst heeft nooit enige informatie over haar werkelijke elektriciteitsverbruik in beslag genomen, maar heeft zich rechtstreeks tot de energieleverancier gewend”, legt hij uit. De Franse controleurs zouden zich vervolgens hebben beperkt tot het vergelijken van dat verbruik met het gemiddelde verbruik van een huishouden met een vergelijkbare oppervlakte over een periode van tweeënhalf jaar. Een methode die Watelet betwist: “Er is geen

rekening gehouden met de juiste oppervlakten en de exacte periodes. Als we de berekeningen correct uitvoeren, bedraagt het werkelijke verbruik van mijn cliënte minder dan 50 procent van een normaal verbruik.” In werkelijkheid zou de controle door iets anders zijn veroorzaakt. De advocaat verwijst naar een verzoek om inlichtingen van de Franse belastingdienst aan een belangrijke speler in de showbizz over “een hele reeks Belgische artiesten” die actief zijn in Frankrijk. “Ik denk niet dat een artikel in het tijdschrift *Vogue* of haar elektriciteitsverbruik iets in gang heeft gezet”, meent Sébastien Watelet. “De Franse belastingdienst heeft belangstelling voor die Belgische artiesten die op haar grondgebied actief zijn.” In die logica zou Angèle een prioritair dossier kunnen zijn. Het doel van de Franse belastingdienst zou dan zijn te controleren of hun hypothese en aanpak werken, alvorens de controle mogelijk uit te breiden naar andere Belgische artiesten die in Frankrijk werken en hun brood verdienen.

De zangeres zou als test kunnen dienen voor de Franse belastingdienst, die mogelijk nog andere Belgische artiesten in het vizier heeft.

Meer controle?

Want hoewel de advocaat van Angèle, die het boegbeeld is geworden van het modemerken Chanel met een contract ter waarde van naar schatting meerdere miljoenen euro's, voorzichtig blijft over de precieze bedoelingen van de Franse belastingdienst, sluit hij niet uit dat de zaak deel uitmaakt van een bredere controleoperatie.

“Het is niet één specifiek element dat de aandacht op mijn cliënte heeft gevestigd”, stelt Sébastien Watelet. “Het gaat veeleer om een

↓ **ANGÈLE**
Moet de Belgische zangeres een deel van haar belastingen in Frankrijk betalen?

controle om na te gaan of bepaalde Belgische artiesten hun fiscale verplichtingen nakomen.”

Deze zaak gaat veel verder dan alleen de fiscale woonplaats van de zangeres. “Het belastingverdrag

tussen België en Frankrijk voorziet namelijk in een speciale regeling voor artiesten, die in principe belastbaar zijn waar ze optreden”, aldus de advocaat. Die regel geldt voor artiesten die als natuurlijke personen optreden. Maar niet voor artiesten die, zoals Angèle, via een bedrijf optreden. De Franse belastingwetgeving bevat een anti-misbruikbepaling om constructies te bestrijden die in het jargon ‘rent-a-star-company’ worden genoemd, zegt Denis-Emmanuel Philippe, fiscaal advocaat bij Bloom Law. “Charles Aznavour en Mireille Mathieu werden daarmee geconfronteerd vóór Angèle. Daardoor kunnen in Frankrijk de inkomsten van artiesten die aan een buitenlandse vennootschap worden betaald, worden belast. Het goede nieuws voor Angèle is dat het huidige Belgisch-Franse belastingverdrag al heel oud is (1964) en Frankrijk niet de bevoegdheid geeft het naar eigen goeddunken toe te passen. Een nieuw Belgisch-Frans verdrag, dat op 9 november 2021 is ondertekend, geeft Frankrijk weliswaar de vrije hand, maar is nog niet van kracht.”

Tie-breaker

Hoe kan worden bepaald welk land het recht heeft het inkomen te belasten van een Belgische burger die in Frankrijk werkt? Het antwoord is niet vanzelfsprekend wanneer de belastingplichtige familiebanden in België heeft en tegelijkertijd economische belangen in Frankrijk ontwikkelt. Gelukkig voorziet het Frans-Belgische belastingverdrag in een specifiek mechanisme, de ‘tie-breaker rule’, dat tot doel heeft te kiezen tussen de belastingdiensten van België en Frankrijk. “De staat waarmee de belastingplichtige de nauwste banden heeft, wint”, legt Denis-Emmanuel Philippe uit.

“Om dat te bepalen, worden opeenvolgende criteria toegepast. We beginnen met de permanente woonplaats. In het geval van Angèle is dat criterium waarschijnlijk niet doorslaggevend, aangezien zij in beide landen een verblijfplaats heeft.”

Dan gaan we verder met het volgende criterium: in welk land heeft de persoon de sterkste persoonlijke en economische banden? “Dat noemen we het ‘centrum van levensbelangen’”, vervolgt Denis-Emmanuel Philippe. “We kijken naar de familiale en sociale relaties van de betrokkene, de bezigheden, de politieke, culturele of andere activiteiten, de zetel van de zaken, de plaats waar die zijn vermogen beheert... In sommige gevallen, zoals dat van Angèle, volstaat die test misschien niet om tussen de twee staten te kiezen, omdat de banden aan beide kanten sterk zijn.” Als er nog steeds twijfel bestaat, wordt gekeken naar de gebruikelijke verblijfplaats, dat wil zeggen het land waar de persoon regelmatig woont. “We baseren ons op verschillende concrete elementen: bankafschriften om te weten waar de aankopen worden gedaan, water-, gas- en elektriciteitsfacturen enzovoort. Let op: het is niet omdat iemand meer dan 183 dagen in een land verblijft, dat hij daar ook gewoonlijk verblijft. Het gaat er veeleer om te bepalen in welk land de belastingplichtige regelmatig woont. Als laatste redmiddel wordt rekening gehouden met de nationaliteit van de belastingplichtige. En als dat nog steeds niet voldoende is, moeten de betrokken staten een overeenstemming bereiken om een beslissing te nemen. Kortom, in het geval van Angèle zou het weleens een nek-aan-nek-race kunnen worden.” Een manier om te zeggen dat deze zaak beslist een mooi schoolvoorbeeld is. **1**